

notat
18. juni 1993

Kriterier for medlemskap i Barentsregionen

Ministerrådserklæringen og protokoll fra konstituerende møte

I Ministerrådserklæringen heter det i avsnittet Deltakelse og gjeldende område: "Deltakerne vedtok at det regionale samarbeidet i Den euro-arktiske Barentsregion er åpent for de stater som ønsker å spille en aktiv rolle.

Deltakerne vedtok at det regionale samarbeidet i Den euro-arktiske Barentsregion skal omfatte Lappland län i Finland, Finnmark, Troms og Nordland fylke i Norge, Murmansk og Arkhangelsk fylke i Russland og Norrbotten län i Sverige. De fremhevet at Regionen eventuelt kunne utvides til andre fylker i fremtiden."

I protokoll fra det konstituerende møtet i regionrådet for Barentsregionen - Den euro-arktiske region heter det "at prosjektarbeid også kan - når det er aktuelt - være åpent for deltakere utenfor Barentsregionen.

Målsetning

Målsetningen med etableringen av Barentsregionen er å bidra til stabilitet og fremgang i regionen, og dermed støtte opp om det internasjonale freds- og sikkerhetsarbeid.

Intensjonen med etableringen av en slik region i nord er å sørge for en utvikling og vekst på nordområdenes premisser. Om regionen utvides i sørlig retning vil tyngdepunktet i samarbeidet bli radikalt endret, og arktisk beliggenhet og klima, og de utfordringer dette representerer i dagligliv og næringsliv vil ikke lenger være grunnlaget for samarbeidet.

Derfor bør arbeidet i Barentsregionen skje innenfor en avgrenset enhet. For mange medlemmer vil bl.a. medføre kompliserte prosedyrer og rutiner og det kan i enkelte saker være vanskelig å oppnå enighet.

Om regionen blir for stor vil det være svært vanskelig å oppnå noe konkret innhold, og regionen vil være mer preg av administrasjon enn handling.

Avgrensning

Barentsregionen kjennes i dag ved de særtrekk som preker de arktiske regioner, så som hardt klima, spredt bosetning og en viss kulturell samhörighet. Dette er særtrekk som vil bli ivaretatt hvis man bruker Polarsirkelen og Europa som en geografisk avgrensning.

Geografiske kriterier for medlemskap blir da følgende;

- 1) Områder i Europa som Polarsirkelen krysser, eller som ligger nord for denne vil kunne falle inn Barentsregionen.
- 2) Videre bør regionene ha felles grense med en eller flere av de allerede etablerte medlemmene.
- 3) Etablerte medlemmer i samarbeidet er sikret medlemskap selv om de skulle falle utenfor denne definisjonen ved endringer i administrasjons- og styreforhold i landet.

Hvis ytterligere avgrensning anses som nødvendig må disse begrunnes utifra funksjonelle kriterier, som blant annet må være basert på felles interesser og en arbeidsform som i praksis fører fram til konkrete resultater.

En slik blanding av funksjonell og geografisk avgrensning bør ikke utelukke samarbeid med andre land og regioner i enkelte saker/prosjekter hvor bl.a. med hensyn til kompetanse, erfaring og personell tilsier dette.